

Ομιλία ΠΕΣΥ 4 Δεκεμβρίου 14, συνεδρίαση για απορρίμματα

Κυρίες και κύριοι,

Βρισκόμαστε σήμερα εδώ, σε μια συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου για το ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων στην Αττική.

Για ένα ζήτημα που σήμερα, έν έτει 2014, για τη συντριπτική πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών, των ευρωπαϊκών περιφερειών, των δήμων και των κοινοτήτων, θεωρείται, αν όχι οριστικά λυμένο, τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό οριστικά δρομολογημένο σε μια σύγχρονη, περιβαλλοντική, υπέρ των πολιτών κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα, με την πρώτη ειδική συνεδρίαση για το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων, βάζουμε τα θεμέλια για μια νέα φιλοσοφία.

Μια φιλοσοφία, η οποία στηρίζεται στις αρχές εκείνες για τις οποίες δεσμευτήκαμε προεκλογικά, τις οποίες περιγράψαμε στην επιστολή προς τους δημάρχους και τα δημοτικά συμβούλια, στις 2 Οκτωβρίου, και οι οποίες θα λειτουργήσουν ως κατευθυντήριες γραμμές των ενεργειών μας από εδώ και στο εξής, είτε πρόκειται για το επίπεδο της Περιφέρειας είτε για εκείνο του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής.

Μια φιλοσοφία την οποία χαιρέτισε πρόσφατα, σε επιστολή της, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Κομισιόν, υπογραμμίζοντας ότι πρόκειται για ένα «ένα χρήσιμο βήμα που συμβάλλει στην επίτευξη των συνολικών στόχων ανακύκλωσης στην Ελλάδα βάσει της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα».

Μια φιλοσοφία που συγκεκριμένα χαρακτηρίζεται από μία βασική αρχή και δύο ζητήματα ξεχωριστά.

Η αρχή έχει να κάνει με την ανάγκη ριζικής αλλαγής της φιλοσοφίας στη διαχείριση των απορριμμάτων, με έμφαση στο σεβασμό του ευρωπαϊκού και πλέον εθνικού δικαίου. Με διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα της διαχείρισης και με έμφαση στην πρόληψη, στη διαλογή στην πηγή, στην ανακύκλωση, στην κομποστοποίηση.

Αναφορικά τώρα με τα δύο ζητήματα που έθετε η επιστολή.

Το πρώτο είχε να κάνει με την πολιτική δέσμευση της Δύναμης Ζωής για την ανατροπή του σχεδίου των ΣΔΙΤ για τις 4 μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων.

Και το δεύτερο σχετιζόταν με την ανάγκη άμεσης ενεργοποίησης των ΟΤΑ στην κατάρτιση τοπικών σχεδίων διαχείρισης.

Κυρίες και κύριοι,

Πέρα από κάποιες, αναμενόμενες ούτως ή άλλως, απορριπτικές αντιδράσεις ελάχιστων δημάρχων, μέχρι στιγμής οι αντιδράσεις των δήμων στο περιεχόμενο της επιστολής ήσαν απολύτως θετικές. Και εποικοδομητικές.

Με τη διαπίστωση των αναμενόμενων προβλημάτων και δυσκολιών, καθώς επί χρόνια τα ζητήματα τίθεντο υπό το στρεβλό πρίσμα **της διατήρησης** του μεγάλου όγκου σύμμεικτων απορριμμάτων, των φαραωνικών εγκαταστάσεων, στο πλαίσιο μιας διαχείρισης η οποία είχε στο επίκεντρό της **την Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) στη Φυλή.**

Τη Φυλή δηλαδή ως τον τελικό αποδέκτη όλων, εντός κι εκτός, Αττικής σύμμεικτων απορριμμάτων **...δημοτικών, βιομηχανικών, νοσοκομειακών επικινδύνων και μη.ΟΛΑ στη Φυλή!**

Όσοι λοιπόν σήμερα εγκαλούν τη νέα Περιφερειακή Αρχή σε σχέση με την απόφασή της να αλλάξει ριζικά τη διαχείριση των απορριμμάτων, είναι ακριβώς εκείνοι που υποστηρίζουν τη διαιώνιση αυτού του καθόλα χρεοκοπημένου, σε βάρος των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών, μοντέλου.

Είναι οι ίδιοι που επιχειρούν να αποτρέψουν την αλλαγή με την παραπληροφόρηση και την κινδυνολογία. Ισχυριζόμενοι, μέσω των φιλικών τους ΜΜΕ, πότε ότι θέλουμε να πάμε τα σκουπίδια στο διάστημα, πότε ότι θα χαθεί πολύτιμος χρόνος, πότε ότι στην Αττική θα κάνουν παρέλαση και ενίοτε όλα αυτά τα ψέματα μαζί.

Μέχρι λοιπόν να αποφασίσουν οι οπαδοί της διατήρησης της σημερινής χρεοκοπημένης κι αδιέξοδης κατάστασης, ποια μαύρη προπαγάνδα θα χρησιμοποιήσουν και ποιο ψέμα θα πουν, ας απαντήσουν δημόσια σε μερικές ερωτήσεις.

Ερώτηση πρώτη: ποιες ήσαν οι αποφάσεις και οι ενέργειες **τους, ως προηγούμενη διοίκηση του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου**, προκειμένου να **εξασφαλίσουν** χώρο τελικής διάθεσης των αποβλήτων, με δεδομένο ότι οποιοδήποτε εργοστάσιο επεξεργασίας

χρειάζεται τουλάχιστον τρία χρόνια για να κατασκευαστεί; Που θα τα πήγαιναν τότε τα σκουπίδια; **Και μετά, που θα πήγαιναν τα υπολλείματα των μοναδων επεξεργασίας;**

Ερώτηση δεύτερη: Γιατί η προηγούμενη διοίκηση της Περιφέρειας δεν **προχώρησε την αναθεώρηση** ως όφειλε εκ του νόμου, **του σχεδιασμού** της διαχείρισης των απορριμμάτων; Και γιατί πάγωσε **τις συμβάσεις για τις μελέτες** αναθεώρησης **που υπήρχαν από το 2011;** Μήπως γιατί ήθελε να παραμείνει ο σημερινός σχεδιασμός και να προχωρήσει τις φαραωνικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας σύμμεικτων, με ΣΔΙΤ;

Ερώτηση τρίτη: Γιατί η προηγούμενη διοίκηση δεν προχώρησε ποτέ, ως όφειλε εκ του νόμου, σε αξιολόγηση του υφιστάμενου σχεδιασμού; Μήπως γιατί αυτή θα έδειχνε «τέρατα»; Ότι δηλαδή στη Φυλή έρχονται **κάθε λογής** απορρίμματα **και** από όλη τη χώρα; Ότι στη Φυλή αποτεφρώνονται ιατρικά απόβλητα **από τα νοσοκομεία όλης της χώρας** χωρίς να υπάρχει καν απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΝΑ; Χωρίς δηλαδή να υπάρχει καμία νομιμοποιητική βάση **ούτε καν για την υπογραφή των συμβάσεων;** Και μήπως αυτή η άκρα του τάφου σιωπή διατηρήθηκε ακριβώς επειδή εξυπηρετεί τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς;

Ερώτηση τέταρτη: Τι εμπόδισε την προηγούμενη διοίκηση της Περιφέρειας να προσαρμοστεί στην ευρωπαϊκή και πλέον εθνική νομοθεσία; Μήπως το ενδεχόμενο αποκάλυψης όλων των παραπάνω;

Ερώτηση πέμπτη: Γιατί αδιαφόρησε για την ανάγκη να πάψει να υφίσταται ο εφιάλτης του ΧΥΤΑ Φυλής, αυτού που η Επιτροπή Αναφορών της Ευρωβουλής, ονόμασε «μνημείο περιβαλλοντικού χάους, αρρώστιας και ανθρώπινου πόνου»;

Κυρίες και κύριοι,

Η απάντηση σε όλα τα παραπάνω ερωτήματα είναι μία.

Είναι ότι εξέλειπε η πολιτική βούληση να τεθεί το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων στη αυτονόητη, ορθολογική βάση που επιτάσσει μια δίκαιη, οικονομικά και οικολογικά βιώσιμη διαχείριση των απορριμμάτων.

Σήμερα η πολιτική αυτή βούληση υπάρχει.

Και τα πράγματα στη διαχείριση των απορριμμάτων έχουν ήδη αρχίσει να αλλάζουν.

Προς την αυτονόητη κατεύθυνση.

Αυτήν που περιγράψαμε προεκλογικά και επαναλάβαμε και με την επιστολή προς τους δημάρχους.

Την ακύρωση του σχεδίου των Μονάδων Επεξεργασίας σύμμεικτων με ΣΔΙΤ , όπου σημειώστε η αρχική πρόβλεψη για «εγγυημένες ποσότητες» αντικαταστάθηκε από τη νέα version που υιοθέτησε η προηγούμενη διοίκηση «όσο περισσότερα σκουπίδια φέρνεται τόσο λιγότερα τέλη θα πληρώνετε !

Την υλοποίηση δηλαδή ενός νέου μοντέλου διαχείρισης των απορριμμάτων, με έμφαση στην ενεργό συμμετοχή και τη συνεργασία των δήμων, προς όφελος του πολίτη και του περιβάλλοντος.

Με εργαλεία μας τον διαχωρισμό **στη πηγή**, την ανακύκλωση, την κομποστοποίηση. Μέσα από την αποκέντρωση **των δράσεων**, με συμμάχους και εταίρους τις τοπικές κοινωνίες και όχι τα συμφέροντα των ολίγων.

Και από τούτο το βήμα του Περιφερειακού Συμβουλίου, θέλω να τονίσω, κυρίες και κύριοι, τον κεφαλαιώδη ρόλο της συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών, των πολιτών σε αυτό το μεγάλο, συλλογικό στοίχημα του νέου μοντέλου διαχείρισης των απορριμμάτων.

Δεν πρόκειται για ένα μοντέλο που θα επιβληθεί εκ των άνω, εξ αποκαλύψεως, από μια δήθεν παντοδύναμη οντότητα. Την Περιφέρεια.

Στη διαδικασία, όπως άλλωστε περιγράφεται από το νόμο, συμβάλλουν, ο καθένας με το δικό του ρόλο – η Περιφέρεια και ο ΕΔΣΝΑ, οι Δήμοι, και οι πολίτες.

Οι Δήμοι με τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης μπορούν να παρέμβουν, μαζί με τους πολίτες, στο επίπεδο της πρόληψης, της επανάχρησης, της ανακύκλωσης. Μπορούν επίσης να προχωρήσουν στην καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για την παραγωγή και διαχείριση των στερεών αποβλήτων προκειμένου να δημιουργηθεί η διασυνδεδεμένη βάση δεδομένων για όλους τους ΟΤΑ, τον ΕΔΣΝΑ και την Περιφέρεια.

Από την πλευρά της, η Περιφέρεια, ύστερα από πρόταση του Συνδέσμου, οφείλει να προχωρήσει, και θα το πράξει, στον Περιφερειακό Σχεδιασμό, στη βάση των ευρωπαϊκών και πλέον εθνικών κατευθύνσεων, της ανάστροφης πυραμίδας, της απόρριψης των σύμμεικτων, με έμφαση στην αποκέντρωση και τη μικρή κλίμακα.

Και σε όλη αυτή την πορεία, οι πολίτες, με συμμετοχικές, ανοικτές διαδικασίες, βρίσκονται στο επίκεντρο, παρεμβαίνουν.

Σε όλη αυτή την πορεία για το νέο μοντέλο, τα ζητήματα λύνονται συλλογικά, ανοικτά, δημοκρατικά, χωρίς εντυπωσιασμούς αλλά με τεκμηριωμένη γνώση και μεταφορά εμπειριών από άλλα, επιτυχημένα μοντέλα περιφερειών του εξωτερικού.

Με τη βοήθεια της επιστημονικής κοινότητας, των ειδικών της Πολιτείας, οργανώσεων πολιτών, θα αναζητήσουμε, χωρίς «αποφασίζομεν και διατάζομεν», με όρους περιβαλλοντικούς, τεχνικούς, κοινωνικούς, επιστημονικούς, τις περιοχές εκείνες και τους χώρους εκείνους **που δεν αποκλείονται και είναι** εν δυνάμει κατάλληλοι για την τελική διάθεση, στο πλαίσιο μίας «κυκλικής» οικονομίας. Δηλαδή μίας οικονομίας όπου κεντρικό ρόλο θα έχουν η επαναχρησιμοποίηση, η επιδιόρθωση και η ανακύκλωση υλικών, με στόχο τη δραστική μείωση του όγκου των απορριμμάτων. Έχοντας συνείδηση ότι η ανάγκη για χώρους τελικής διάθεσης θα συνεχίσει να υφίσταται, εργαζόμαστε εντατικά για τον δραστικό περιορισμό της ταφής των απορριμμάτων. Την αύξηση της ανακύκλωσης στο 50% τουλάχιστον.

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα βάζουμε τις βάσεις για μια νέα εποχή στη διαχείριση των απορριμμάτων.

Μια εποχή στην οποία ο ΧΥΤΑ Φυλής δεν θα είναι ο τελικός αποδέκτης των σύμμεικτων απορριμμάτων.

Μια νέα εποχή και μία νέα φιλοσοφία.

Στην οποία θα φθάσουμε μέσα από βαθιές τομές με τις αντιλήψεις και τις πρακτικές του παρελθόντος.

Μέσα από βαθιές θεσμικές αλλαγές, όπως την ριζική αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ. Αλλά κυρίως, θα φθάσουμε σε αυτή τη νέα διαχείριση των απορριμμάτων μέσα από τη δραστική αλλαγή νοοτροπίας των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι,

Αυτός ο αγώνας που σήμερα ξεκινάμε όλοι μαζί, από τούτο το Περιφερειακό Συμβούλιο, είναι ένας αγώνας δρόμου, με χαρακτηριστικά Μαραθωνίου. Γιατί μας πιέζει ο χρόνος κορεσμού του ΧΥΤΑ Φυλής και γιατί παράλληλα έτοιμες «μαγικές λύσεις» δεν υπάρχουν.

Για αυτό κι εμείς πρέπει να δράσουμε άμεσα και πρακτικά. Με συναίσθηση των ευθυνών απέναντι στους πολίτες, αλλάζουμε σήμερα τη ρότα και βάζουμε τις βάσεις του νέου μοντέλου.

Και αυτό περνά: α) μέσα από την προώθηση της ριζικής αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ μέσα από μια ανοικτή διαδικασία με συνομιλητές τους δήμους και τους εργαζόμενούς τους, τις περιφερειακές παρατάξεις, την επιστημονική κοινότητα, τις οικολογικές οργανώσεις, συνεταιρισμούς. Στη βάση της εναλλακτικής διαχείρισης που προωθούμε, με ιδιαίτερη έμφαση στα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης των δήμων.

β) σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο, με τη διάχυση της γνώσης, επιλέγοντας τα κατάλληλα εργαλεία. Το δημόσιο διάλογο. Την διοργάνωση συναντήσεων ενημέρωσης και ανταλλαγής απόψεων σε σχέση με μοντέλα και πρότυπα διαχείρισης, εντός κι εκτός Αττικής.

Κυρίες και κύριοι,

Σε αυτή την προσπάθεια η Περιφερειακή Αρχή καλεί να πάρουν μέρος όλες οι παρατάξεις του Περιφερειακού Συμβουλίου. Γιατί όλες πρέπει να έχουν λόγο και άποψη σε αυτό το κρίσιμης σημασίας θέμα, όπως είναι η διαχείριση των απορριμμάτων.

Σήμερα κάνουμε την αρχή.

Για ένα αύριο με δραστική μείωση του όγκου των σύμμεικτων απορριμμάτων, με ανακύκλωση, με κομποστοποίηση.

Με ένα νέο μοντέλο διαχείρισης των απορριμμάτων.

Για τους πολίτες.

Για το περιβάλλον

Για τη ζωή μας.